

АРТЪР КЛАРК

НЕОТЗИВЧИВАТА ОРХИДЕЯ

Част 0 от „Приказки от „Белия елен““

Превод от английски: Венелин Мечков, 1998

chitanka.info

Макар и малцина да са посетителите на „Уайт Харт“, вярващи в истинността на историите на Хари Първис, всички са единомислещи, че някои от тях звучат по-правдоподобно от другите. Според мен при всички класации за правдоподобност историята за неотзивчивата орхидея би трябвало да заеме някое от последните места.

Така и не знам какво точно накара Хари да ни я разкаже. Нищо чудно да я бе съчинил след разговор с любител на орхидеи, озовал се в бара с някое от чудовищните растения. Както и да е, важното е, че си я спомням добре.

Този път приключението не бе свързано с многобройните роднини на Хари и той не си направи труда да обясни откъде е успял да научи толкова много подробности за грозната случка. Героят на тази парникова епопея — ако можем да го наречем така — се оказва безобиден дребен чиновник на име Херкулес Китинг. Решите ли, че това е най-невероятната част от историята, ще избързате. По-важно е продължението.

Когато човек се казва Херкулес, задължително е да излъчва някаква тежест. Това обаче не е лесна задача, ако си висок само четири фута и девет инча и ти трябва курс по културизъм, за да могат да те възприемат поне като дребосък, тежащ 97 фунта. Може би това ще ни помогне да разберем защо Херкулес предпочитал да страни от хората и истинските му приятели растели в саксии във влажния парник в дъното на градината му. Тъй като неговите удоволствия били прости и харчел много малко пари за себе си, колекцията му от орхидеи и кактуси била наистина забележителна. Радвал се на висок авторитет в братството на любителите на кактуси и често получавал от далечни краища на земното кълбо пратки, миришещи на пръст и тропически джунгли.

Херкулес имал само един жив родственик — леля му Хенриета. Контрастът между нея и племенника ѝ бил огромен. Представлявала огромна, висока шест стъпки жена, с доста крециящи дрехи, шофирала безгрижно своя „Ягуар“ и непрестанно пушела пури. Родителите ѝ, които очаквали момче, така и не успели да разберат дали желанието им все пак не се сбъднало. Изкарвала си хляба, като при това получавала добри пари, с отглеждането и продажбата на кучета с различни форми и размери. Никога не излизала непридружена от поне два от най-новите образци на продукцията на фирмата си. При това не ставало

дума за миниатюрни кученца, които дамите обичат да носят в чантичките си — кучкарникът „Китинг“ се специализирал в развъждането на кучета от датска, елзаска и санбернарска порода.

Хенриета, съвсем основателно презираща мъжете като по-слаб пол, никога не се омъжила. Поради някакви странни причини обаче изпитвала майчински (точно това е думата) чувства към Херкулес и не пропускала да го навестява почти във всеки край на седмицата. Тази връзка била наистина любопитна. Възможно е по този начин Хенриета да е подхранвала чувството си за превъзходство над мъжкия пол. Ако Херкулес можел да бъде възприет като негов типичен представител, мъжете били наистина жалки твари. Дори и мотивацията на Хенриета да била тази, очевидно ставало дума за нещо подсъзнателно, тъй като се създадо впечатление, че тя наистина обича племенника си. Държала се с него покровителствено, но никога — грубо.

Напълно е ясно, че с поведението си не помогнала на Херкулес да се освободи от силния си комплекс за малоценност. В началото се отнасял към леля си с търпимост. Сетне започнал да се изпълва с ужас от нейните редовни посещения, гръмовития ѝ глас и мъжкото ѝ ръкостискане. Накрая я намразил. Тази омраза се превърнала във водещо начало в живота му, като дори неговата любов към орхидеите преминала на заден план. Много внимавал обаче да не издаде чувствата си. Предполагал, че ако леля Хенриета ги разбере, по всяка вероятност щяла да го разкъса на две и да хвърли парчетата на вълчата си глутница.

И така, Херкулес нямало как да изрази истинските си чувства. Налагало му се да се държи учтиво с леля Хенриета, макар и да му се щяло да я убие. Това често му се приисквало, въпреки, че си давал сметка за невъзможността да го направи. Докато един ден...

Според продавача орхидеята била „някъде от района на река Амазонка“, сиреч с твърде неясен произход. Когато Херкулес я видял за пръв път, не се впечатлил особено, макар и да бил голям любител на орхидеите. Представлявала безформен корен с размерите на мъжки юмрук и толкоз. Излъчвала ухание на нещо гнило, в което леко се долавяла и миризмата на леш. Херкулес не бил уверен дали в корена имало живот и споделил това си съмнение с продавача. Може би затова и успял да я купи едва ли не без пари, след което я занесъл вкъщи без особено въодушевление.

Цял месец не дала признаци на живот, но това не разтревожило Херкулес. Един ден обаче в почвата се появил малък зелен кълн, който мигновено се насочил към светлината. Започнал да расте бързо и не след дълго се оформил като плътно месесто стъбло с дебелината на мъжка ръка и с отровназелен цвят. На върха му се появил кръг от странни изпъкналости, инак растението си останало безформено. Херкулес се изпълнил с въодушевление — било ясно, че в парника му се появил някакъв съвършено непознат вид.

Сетне орхидеята започнала да расте с фантастична скорост и не след дълго станала по-висока от Херкулес, макар и това да не било кой знае какво достижение. Изпъкналостите започнали да наедряват и да създават впечатлението, че растението всеки миг може да цъфне. Развълнуваният Херкулес, добре знаещ колко кратък може да бъде животът на някои цветя, се стремял да не се отделя от него и започнал да прекарва почти цялото си време в парника. Независимо от бдението му, преобразуването станало през една нощ, когато бил потънал в сън.

На другия ден цветето се оказала украсено от осем клатеци се ластара, провиснали почти до земята. Херкулес решил, че те са се развили във вътрешността на орхидеята и че скоростта на появяването им била изненадващо голяма за един представител на растителния свят. Огледал известно време растението с удивление и след това със замислен вид се завърнал на работа.

Вечерта, когато поливал растението и проверявал състоянието на почвата, се сблъскал с един още по-странен факт. Ластарите започнали да наедряват, и когато се доближил до орхидеята, направили опит да го докоснат, което никак не му харесало. Възприел движението им като признак на глад, разтревожил се сериозно и се опитал да си спомни нещо. Изминало известно време, преди да се сети какво. Сетне си казал гласно „Естествено! Какъв глупак съм!“ и отишъл в местната библиотека. Там прекарал половин час в препрочитането на един кратък разказ на някой си Хербърт Джордж Уелс — „Цъфтежът на странната орхидея“.

„Боже мой!“, възкликнал Херкулес, когато привършил четенето. Неговата орхидея, за разлика от описаната, не излъчвала упойващи вещества, които да обезсилят набелязаната жертва. В останалите отношения обаче много ѝ приличала. Херкулес се завърнал у дома в действително лошо настроение.

Отворил вратата на парника и се вгледал в новата си придобивка. Измерил на око дължината на ластарите — вече започнал да ги нарича „пипала“ — и след това се доближил до нея на разстояние, което оценил като безопасно. Сторило му се, че растението е някак си нащрек и въобще излъчва заплаха, присъща по-скоро на представител на животинското царство, нежели на растителното. Херкулес си спомнил неприятната история на доктор Франкенщайн и не му станало забавно.

Та това е смешно, казал си, такива неща не се случват в истинския живот. Всъщност, защо пък да не провери...

Отишъл в къщата и след няколко минути се завърнал в парника с дръжка на метла, на чийто край било закачено парче месо. Макар и да се чувствал като глупак, придвижил се към орхидеята с предпазливостта на укротител на лъвовете, доближаващ се до питомците си по време на хранене.

В първия миг не се случило нищо. След това две от пипалата се оживили. Започнали да се движат насам-натам, сякаш растението все още се колебаело. Сетне внезапно се стрелнали към Херкулес с такава бързина, че за миг станали невидими. Обвили се мигом около месото и той придобил представа за силата, с която била дръпната дръжката. Сетне мръвката изчезнала. Орхидеята, ако можем да се изразим образно, я притиснала до гърдите си.

— Господи Боже мой! — изпищял Херкулес. Иначе поначало рядко се изразявал така.

През следващите двадесет и четири часа орхидеята не показала други признаци на живот. Очевидно все още развивала храносмилателната си система. На следващия ден видимата част от месото била обвита от неща, наподобяващи къси корени. Преди настъпването на вечерта месото изчезнало.

Растението опитало кръв.

Чувствата на Херкулес към неговата придобивка били смесени. Понякога я сънувал в кошмарите си и сетне си представял какви ли не ужасни работи. Тя междувременно чувствително заякнала и той решил, че попадне ли й в лапите, работата му е спукана. Разбира се, такава опасност въобще не съществувала. Монтирал система от тръби,

с която да полива растението от разстояние, а храната започнал просто да му подхвърля. Поемало по фунт сурово месо на ден, но той имал неприятното усещане, че можело да се справи и с много по-големи количества, стига да му паднат.

Разбираемите страхове на Херкулес били напълно компенсирани от гордостта, че толкова чудо на ботаниката е именно негово притежание. Така или иначе, щял да стане най-известният любител на орхидеи в света. Поради ограничеността си не съобразил, че от неговото домашно растение можели да се заинтересуват не само производителите на орхидеи.

Създанието вече достигнало височина от шест фута и продължавало да расте, макар и много по-бавно от преди. Всички останали растения били преместени в другия край на парника, не защото Херкулес се боял то да не ги изяде, а за да може да се грижи за тях без опасност за живота си. Опънал през парника въже, за да не се окаже неволно в обсега на осемте извиващи се ръце.

Съвсем очевидно растението разполагало с високоразвита нервна система и с нещо, наподобяващо разум. Разбирало кога предстои да го нахранят и издавало безпогрешни признаци на удоволствие. Най-фантастичното било — макар и Херкулес да не бил напълно уверен в това, — че изглежда притежавало способността да издава звуци. Понякога, непосредствено преди да го нахрани, му се струвало, че чува свирукане с невероятно висока честота, почти на горната граница на човешкия слух. Подобни звуци издават новородените прилепи. За какво ли му били необходими? Дали не се опитвало по този начин да примамва плячката си? Ако това било така, номерът му нямало да мине пред Херкулес.

Докато правел тези интересни открития, продължавал да е обект на тормоза на леля Хенриета и на нападенията на нейните кучета, които никак не били чак толкова възпитани, колкото тя твърдяла. Обикновено в неделя следобед се раздавал ревът на колата ѝ, като едно от кучетата седяло до нея, а друго запълвало по-голямата част от багажното отделение. Сетне, като изкачвала по две стъпала наведнъж, почти заглушавала своя племенник с поздрава си, оставяла го наполовина парализиран със силното си ръкостискане и изпускала дима от пурата си в лицето му. Имало времена, когато Херкулес се

ужасявал от мисълта, че може и да го целуне. Малко след това установил, че подобно женствено поведение не било в природата ѝ.

Леля Хенриета изпитвала известно презрение към орхидеите на Херкулес. Да си прекарваш свободното време в парник според нея било твърде упадъчно забавление. Когато на нея ѝ се приисквало да се поразтовари, отивала на лов за едър дивеч в Кения. С тази си слабост не домиляла на Херкулес, ненавиждащ кървавите видове спорт. Независимо от непрестанно засилващата се неприязън към властната му леля, все пак всеки неделен следобед той най-старателно запарвал чай за нея и след това провеждали събеседване, което, видяно от страни, изглеждало съвсем приятелско. Хенриета така и не предположила, че когато ѝ наливал чая, Херкулес страдал от това, че в него няма отрова. Независимо от външността си била човек с добро сърце и мисълта за подобно чувство от страна на племенника ѝ щяла дълбоко да я огорчи.

Херкулес не разказал на леля си Хенриета нищо за растителния октопод. Понякога ѝ показвал някои от най-интересните си екземпляри, но тайната за орхидеята пазел за себе си. Нищо чудно подсъзнанието му да е заработило още преди да подготви дяволския си план.

Идеята, вече в напълно завършен вид, се появила в главата му в една късна неделна вечер. Ревът на „Ягуара“ потънал в нощта и Херкулес отишъл да лекува болните си нерви в парника. Гледал орхидеята, чиито пипала вече имали дебелината на човешки палец, и въображението му родило приятна картина: безпомощната леля Хенриета, всуе опитваща се да се изтръгне от прегръдката на кръвожадното чудовище. Та това щяло да бъде съвършено престъпление! Разсеяният племенник пристига на местопроизшествието твърде късно, за да може да окаже каквато и да е помощ Полицайте, отзовали се на истеричното му обаждане, още с влизането си разбират, че става дума за достоен за съжаление нещастен случай. Наистина, ще има и следствие, но упреците на обществения обвинител срещу видимо съкрушения от скръб Херкулес няма как да не бъдат приглушени...

Колкото повече размишлявал върху тази идея, толкова повече му харесвала. Планът му нямало как да не успее, стига орхидеята да се държи както трябва. Това, виж, било проблем. Значи щяло да му се

наложи да обучи създаването. Видът му и без това вече бил достатъчно зловещ. Оставало само да се възпита в него подобаващо на външността му поведение.

Херкулес нямал опит в това отношение, а и не вървяло да се консултира със специалисти, така че подходил към изпълнението на задачата си сам, като се основавал единствено на своята деловитост и на здравия си разум. С помощта на въдица доближавал парчета месо на милиметри извън обсега на създаването, за да го стимулира да се научи да протяга трескаво и отчаяно пипалата си. В тези моменти високочестотното му писукане се чувало много ясно и Херкулес продължил да се чуди кой ли е източникът на звука. Не знаел също и какви са сетивните му органи. А тази тайна нямало как да бъде разбрана без близък оглед на орхидеята. Ако всичко се развиело добре, леля Хенриета може би щяла да получи възможност да открие обяснението на тези любопитни факти. Едва ли обаче щяло да й остане време да попълни съкровищницата на човешкото знание с наученото.

Нямало никакво съмнение, че звярът е достатъчно силен, за да се справи с набелязаната му жертва. Веднъж изтръгнал една дръжка на метла от ръцете на Херкулес и пукотът на строшеното дърво предизвикал появяването на усмивка върху тънките устни на треньора. Започнал да се държи много по-любезно и мило с леля си. Всъщност, превърнал се в образцов племенник.

Когато решил, че неговата тактика на пикадор е настървила орхидеята в необходимата степен, замислил се дали да не провери това с помощта на жива стръв. Умувал по въпроса няколко седмици, през които оглеждал с интерес всички срещнати улични кучета и котки. Отказал се от намерението си поради една-единствена причина — имал прекалено добро сърце. Нямало как, първата жертва трябвало да бъде леля Хенриета.

Херкулес оставил орхидеята да гладува цели две седмици преди деня на акцията. Не пожелал да удължи постенето ѝ, тъй като целта му била само да настърви звяра, не да го омаломощи. Изходът от срещата трябвало да бъде съвсем сигурен. И така, веднъж, след като отнесъл празните чаени чаши в кухнята и сетне се озовал отново в обсега на дима на пурите на леля Хенриета, набрал смелост.

— Има нещо, което искам да ти покажа, леличко. Отдавна искам да ти поднеса една изненада. Ще те развълнува до смърт.

Думите му не давали съвсем точна представа за предстоящото събитие, но в общи линии били верни.

Леличката за миг извадила пурата от устата си и отправила към Херкулес поглед, изпълнен с искрено удивление.

— Ха, де! — избоботила. — Значи, по света още стават чудеса. Какво си намислил, палавнико? — след тези думи потупала племенника по гърба така нежно, че той изгубил дъх.

— Няма да повярваш на очите си — измънкал Херкулес, след като се съвзел. — В парника е.

— Тъй ли? — попитала озадачената леличка.

— Тъй, я. Ела да го видиш. Гарантирам ти силни усещания.

Леличката отвърнала с кратко изръмжаване, което можело да бъде възприето като признак на недоверие. Все пак, отправила се след Херкулес, без да задава повече въпроси. Двете грамадни псета елзаска порода, дотогава заети с дъвкането на килима, погледнали стопанката си въпросително и понечили да се изправят. Тя обаче с властен жест им дала да разберат, че не се нуждае от компанията им.

— Всичко е наред, момчета — рекла им с дебелия си глас. — След малко ще се върна.

Херкулес решил, че последното обещание е трудно изпълнимо.

Навън било тъмно и осветлението на парника не било включено. Когато влезли в него, леличката изразила недоволство.

— Леле, Херкулес, тук мирише по-лошо от кланица! Така се развоня слонът, дето го застрелях в Булавайо и после не можахме да го открием цяла седмица.

— Прощавай, леличко — извинил се Херкулес, като любезно превеждал гостенката си през тъмния парник, — но така мирише новият тор, който ползвам. Затова пък дава страхотни резултати. Хайде! Остават още два ярда! Иска ми се наистина да те изненадам.

— Надявам се да не си правиш някакъв майтап с мен — рекла леличката недоверчиво, докато изминавала двата ярда.

— Уверявам те, че не е майтап — отвърнал Херкулес и потърсил с ръка електрическия ключ. Въпреки мрака успял да различи контурите на масивното туловище на орхидеята, която вече се намирала на по-малко от десет стъпки от леличката. Изчакал все пак тя да навлезе в опасната зона и едва тогава включил осветлението.

В миг помещението било облято от светлина. След това леля Хенриета спряла и с ръце на хълбоците започнала да оглежда гигантската орхидея. За миг Херкулес изпитал опасение, че лелята ще се оттегли, преди растението да предприеме надлежните действия. Тя обаче продължила спокойно да го оглежда, явно чудейки се какво ли представлява.

Изминали цели пет секунди, преди орхидеята да се размърда. След това клатещите се пипала извършили светкавично движение. Не било обаче движението, очаквано от Херкулес. Растението обвило плътно с тях собственото си туловище, сякаш за да се защити, и издало изпълнен с невъобразим ужас писък. Внезапно покрусеният Херкулес осъзнал жестоката истина.

Орхидеята била долен страхливец. С животинския свят в амазонската джунгла се справяла, но внезапната среща с леля Хенриета се оказала нещо непосилно за растението.

Колкото да набелязаната жертва, тя известно време продължила да наблюдава създанието с удивление, което не след дълго било заменено от друго чувство. Лелята внезапно се извърнала към племенника и му размахала заканащо пръст.

— Херкулес! — изревала. — Нещастното животинче е изплашено до смърт. Ти да не би да си го дразнел?

— Н-не, леличко — успял да измънка. — Сигурно характерът му е такъв.

— Няма страшно. Аз разбирам от животни. Трябваше да ми се обадиш по-рано. С тях човек се държи твърдо, но нежно. Щом веднъж разберат, че си им господар, трябва да си нежен с тях. Хайде, миличко, не се бой от леля Хенриета, тя няма да ти стори нищо лошо...

Отчаяният Херкулес намерил гледката за отвратителна. Леля Хенриета с неподозирана нежност започнала да милва и успокоява звяра, докато най-сетне напрегнатите му пипала се отпуснали и ужасеният писък спрял. След неколкоминутни ласки, изглежда, се поуспокоил. Херкулес с хлипане избягал, когато едно от пипалата предпазливо започнало да гали възлестите пръсти на леля Хенриета.

От този ден вече бил свършен човек. Отгоре на всичко така и не успял да се отърве от последиците от неуспешния опит за престъпление. Хенриета, зарадвала се на новия питомец, започнала да навестява племенника си не само в съботите и неделите, но и поне още

два-три пъти седмично. Така и не повярвала, че Херкулес е способен да се грижи както трябва за орхидеята, и освен това не се освободила напълно от съмнението си, че той я дразни и тормози. Започнала да ѝ носи от вкусните парченца месо, с които глезела кучетата, и орхидеята ги изяждала с голямо удоволствие. Вонята от парника започнала да се просмуква в къщата...

И това бе краят на невероятната история, разказана от Хари Първис. Двама от нейните участници останали доволни — самата орхидея и леля Хенриета, сдобила се с още един питомец, над когото да властва. От време на време растението получавало нервна криза, например, когато в парника се вмъкнела мишка, но леля Хенриета винаги намирала начин да го успокои.

Колкото до Херкулес, очевидно вече не бил в състояние да им създава проблеми. Бил обхванат от странен унес, при който самият той заприличал на растение. На орхидея, уточни Хари замислено.

От безобидните орхидеи, разбира се.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.